

květen 2021

fresh[®] **TIME**

PROSPERITA

Osobnosti tohoto vydání:

Roman Šmucler
Antonín Baudyš
Leon Jakimič
Jiří Sobek
Radek Cerha
Pavel Strnad

Roman Šmucler

**Příležitosti
leží na zemi**

rozhovor na stranách 2–3

Příležitosti leží na zemi

Optimismus je dar. Potkat člověka, z něhož vyzařuje pozitivní energie, to je jako smočit prsty ve svěcené vodě a věřit. V sílu, myšlenku, cíl. Možná je to kousek genetiky, který v některých lidech zanechává nesmazatelnou stopu jejich životního poslání. Připadá mi, že je optimismus u nás nedoceněný. Že si ho nevážíme, že odmítáme potenciál v něm obsažený. Bojíme se jeho síly, nakažlivosti, výsledků. V době, o níž jsme se naučili říkat, že je covidová, je optimizmu třeba víc než kdy jindy. Ale někteří ho zbytečně pozbyli. Národ zpanikařil, ovládly nás protichůdné informace, špatné znalosti, nakonec strach. Přesto je mezi podnikateli, lékaři, organizátory, vědci i vizionáři jeden, který neztratil hlavu. Věděl, že situace jménem covid je řešitelná. O jeho názor, vědomosti a znalosti však nikdo v čase nejsložitějším moc nestál. Škoda. Doc. MUDr. Roman Šmucler, CSc., osobnost, která odzbrojí právě optimistickým pohledem na věc. Umí předvídat, inspirovat, motivovat, konat. A vnímá souvislosti, které mění dějiny oborů. Co mu dala doba covidová?

doc. MUDr. Roman Šmucler, CSc.

Váš optimismus je známý a pro vnímavé velmi povzbudivý, některé lidi na druhé straně asi vytáčí. Dokážete rozpoznat, kde jsou kořeny vašeho naladění?

Jsem ze staré podnikatelské rodiny. Optimismus je klíčový pro úspěch, a tak jsme k němu vychovávaní. Možná je to ale naopak – podnikáme stovky let, neboť jsme geneticky optimisté! Nezlomilo nás ani periodické zabavování majetku, řekněme, jednou za sto let.

Jak vám právě tento povahový rys v životě i podnikání pomáhá?

Spoustu projektů v Česku snadno provedete díky optimismu. Příležitosti leží na zemi. Spousta lidí dumá, kde je problém. Tak to zvednete a je to. Některé věci jsou legendární. Říkali mi – nejde podnikat v televizním vysílání, lidé nebudou platit za medicínu, laser je

jen hračka pro vojáky, nikdo nebude chtít zuby z tiskárny... Je toho spousta.

Říká se, že kdo optimistou není, nemůže podnikat. Myslíte si to také? Jsou škarohlídi a bručouni, kteří se neumí usmát, opravdu méně úspěšní?

Bez optimizmu to nejde. Samozřejmě, musí to být optimismus, a ne manická porucha. K optimizmu musí být důvod. Podnikatelé jsou optimisté. Pro ostatní je tu státní služba...

Úsměv je klíčová hodnota člověka, ale my ho umíme exaktně spočítat a přesně vytvořit. Studenti musejí znát přesné parametry úsměvu, když bych jim o půlnoci zatelefonoval!

Stal jste se diskutovanou osobností pro postoj ke koronaviru, ne všichni dokázali pochopit vaše názory. Bojujete proti nelogickým obavám, odsuzujete „léčbu“ strachem, respektujete, ale neutápíte se v hrůzách. Hledáte řešení a jste přesvědčen, že existuje. Lidé v České republice se ale ztrácejí v protichůdných informacích, mnozí jsou k smrti vyděšení, někteří pozbyli životní jistoty, zdraví. Co s tím?

Koronavirus se pojal v Česku jako mediální show, zahodili jsme plány, které jsou na webu ministerstva, a nevzali v potaz výsledky jednání Vědecké rady – proběhlo měsíc před tím, než to tady vypuklo. Prostor dostaly doslova bizarní postavičky bez kousku odpovědnosti. Proto máme spoustu mrtvých. Zejména proto, že jsme neřešili domácí léčbu lidí – nechali jsme je dostat se do komplikací a pak už v nemocnicích jen umírali. Já chtěl připravit kon-

krétní řešení, která by zachránila životy a s tím i školství a ekonomiku. Ale nebyl zájem. Fokusoval jsem se tedy na stomatologii a estetickou medicínu. Máme nejmenší škody v Evropě a budeme expandovat. Historie ukázala. Ostatní mají, co chtěli...

Neřád koronavirů ale zaskočil i váš business, loni na jaře vám ubyli hlavně zahraniční klienti. Jak jste situaci zvládli? Co bylo nejsložitější v komunikaci s managementem, se zaměstnanci, s veřejností?

Za jeden den jsme přestavěli systém zaměstnanců, řadu businessů zcela změnili. My jsme byli firma na odstřel – velký podíl zahraničních pacientů, podnikání v Karlových Varech a Mariánských Lázních. A třeba jedna firma závislá na dodávkách do kosmetických salónů a ty se zavřely v celé Evropě. Tak jsme to proměnili. Nakonec jsme splnili plán zisku, propustili jen pár jedinců, pro spoustu lidí našli jinou práci. Teď už expandujeme. Nabíráme lidi a přebíráme business těch, co poslouchali panikáře a končí. Zůstal poslední problém – zachránit města Karlovy Vary a Mariánské Lázně. Tahle města přežila války, nějak to zase vyřešíme.

Jak jste vnímal počáteční strach týkající se pandemie, jež ovládl Českou republiku? Byl to přirozený jev, obava z neznámého, anebo důsledek špatně zvládnuté organizace života v nejrůznějších souvislostech?

Česko pořád vymýšlelo originální postupy spolu se Slovenskem. Počáteční chaos byl pochopitelný – z Číny přišla nesmyslná data. Proč ale improvizujeme rok poté, když jsou guideliney v USA, to nepochopím. Celé to je jedna velká show pro lokální česká média. Ce-na je obrovská – lidská i ekonomická. Chyběl manager, který by dělal těžká rozhodnutí, postavil plán a systematicky to vedl. Jen se „zavíralo“ a „otvíralo“ podle článků v novinách. Návod pro pacienty, co dělat doma, když do-

stanu covid, pořád není, nikdo nepůjčuje oxy-metry, nikdo nehlídal seniory, jak jim je... Jen tiskové konference...

Chodil jste běžně mezi kolegy, na pracovní schůzky, do práce?

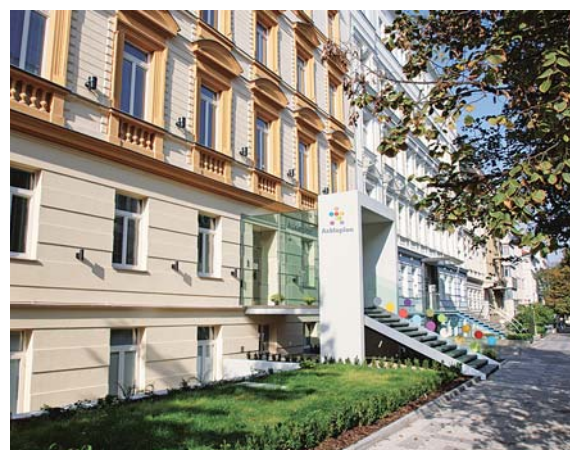
Samozřejmě – covid se přenáší jako chřipka, použil jsem ochranu jako každý rok, ošetřil jsem rekordně pacientů, a to je stomatologie velmi infekční obor. Nic se mi nestalo a ani nikomu kolem. Šlo to snadno řešit. Na jaře 2020 jsem měl osobně rekordní počet pacientů, neb jinde zavřeli a báli se. To mi pomohlo, když třeba odstříhli Karlovy Vary.

Nedávno jste se vyslovil k tomu, že cítíte přívál pozitivní energie, že máte nové nápady, že rozjždíte business na plný plyn, v předchozí odpovědi jste řekl, že přibíráte zaměstnance. Co chystáte?

Něco je obnova – třeba Karlovy Vary, něco je o nových pobočkách stávajících businessů. No a něco jsou revoluční změny. Mám na starosti proměnu stomatologie v digitální obor v rámci celé Evropy, chci, abychom tu dohnali, co už běží v USA a Japonsku. Třeba prohlídky dětí ve školách s pomocí scannerů bez lékaře. Nové metody tisku zubů. Mnohem kvalitněji a přitom levněji, aby hezké zuby neměli jen bohatí.

Byl jste jednou z mála osobností, která v měsících, kdy se vir šířil nejvíce, viděl světlo na konci tunelu, neztratil víru v to, že se podaří vrátit život do normálu, pokud lidé budou používat zdravý rozum. Vyhnul jste se tímto přístupem určitým starostem?

Osobně jsem možná měl více starostí, než to vypadalo. Ale lékař má „hlavně nepoškodit“. Je třeba lidem dodat optimismus a pozitivně je směřovat. Za války také Churchill nechodil mezi lidi a neřikal jim: „Je válka, spousta z vás

umře a třeba ošklivou smrtí.“ Říkal: „Vyhraje-me!“ A vyhráli.

Přesto, i vy někdy možná míváte strach, strach z něčeho, je to normální, pokud nepřeroste v pachatele, který rozdává smrt. Jak ho překonáváte?

Lidé jako já jsou na světě od toho, aby našli řešení. Ideální je diskuze se spolupracovníky, a třeba s chytrými lidmi odjinud. Více hlav víc ví. No a rozhovor je vlastně psychoterapie a dělání smutky zahání!

Jste velmi mnohostranným člověkem, patříte například ke špičkám v prosazování laserových technologií. V čem vidíte jejich potenciál v lékařské praxi do budoucna?

Lasery zavádím do medicíny čtvrt století, všichni se nám smáli a byli jsme parta asi deseti nadšenců. Teď jsou to tisíce aplikací. Nyní se snažím spojit tři své oblíbené věci: lasery, CAD/CAM a robotiku. Myslíme si, že stomatolog budoucnosti bude do jisté míry robot, a třeba s laserovým obráběním.

Mohl by laser zmírňovat i psychické problémy lidí? A jaké zázraky dokážou dnes 3D tiskárny přivodit nešťastníkovi na zubařském křesle?

Tak to je. Máme nyní třeba speciální terapii na deprese po covidu a také provoz na léčbu zá-nětů po covidu s pomocí laseru. Chystáme na to specializované lázně pro lidi z celého světa.

Profilujete se jako zubař. Nesčetněkrát jste se přesvědčil, jak funguje úsměv, děláte vše pro to, aby se člověk usmíval, aby tedy byl život opojnější, svěží, těšil. Máte čas si to při své vytiženosti uvědomit?

My dnes používáme pro velkou část stomatologie termín „smile design“. Úsměv je klíčová hodnota člověka, ale my ho umíme exaktně spočítat a přesně vytvořit. Studenti musejí znát přesné parametry úsměvu, když bych jim o půlnoci zatelefonoval!

za odpovědi poděkovala Eva Brix

Úspěch je stav mysli

Jméno Antonín Baudyš patří do veřejného prostoru nejméně tři desítky let. Mnozí si vzpomenu na poctivého lidovce, vysokoškolského pedagoga, místopředsedu vlády a ministra obrany. A překvapivě také na známého astrologa. „Čtení ve hvězdách“ přešlo i z otce na syna. S Antonínem Baudyšem mladším jsme si povídali nejen o tom, co je nad námi, ale především o tom, co se skrývá uvnitř nás a jak tento potenciál odkrýt a využít.

Antonín Baudyš

Má ještě dnes čtení ve hvězdách smysl? Nežijeme přece v dobách, kdy horoskopy předurčovaly nejen osud jednotlivců, ale celých národů a civilizací, ale v éře rozumu a digitálních technologií.

Ve sluneční soustavě se za posledních několik tisíc let nic nezměnilo, a proto není důvod se domnívat, že by astrologie přestala fungovat. Naopak se naše poznání sluneční soustavy rozšířilo na vzdálená tělesa, od Uranu až po vzdálenou Sednu. Rozšířilo se i vnímání nás lidí, úroveň vědomí vzrostla, a tím způsobem

jsme se stali pro chápání astrologie ještě citlivější. Digitální technologie nám usnadňují život, zároveň člověka vzdalují autentickému poznání světa. Pátrání po smyslu života se neztratilo, touha po navázání spojení s vlastní duší a vlastním osudem zůstává stejně akutním tématem jako kdykoliv v minulosti.

Co vás přivedlo k touze stát se astrologem? Nebo se s tímto nadáním člověk už rodí?

V nějakých patnácti letech jsem si přál mít jako práci povídání si s lidmi o životě. Chtěl

jsem se stát knězem a skutečně jsem se pět let věnoval studiu teologie a filozofie v prostředí jezuitského řádu. Viděl jsem však, že církve jsou poněkud loňské sněhy, odpovědi na větší otázky jsou tam napsané dopředu, navíc jsem stál mimo proud života, ve kterém jinak plulí běžní lidé. Musel jsem změnit parník, našel jsem se můj tatínek astrologií zabýval, a to na velice odborné úrovni.

Kdo je vaším typickým klientem a co si od horoskopu slibuje? Vracejí se lidé pro odpovědi k vám znovu, do jaké míry bývají spokojeni s vaší službou?

Tu otázku dostávám často, ale ona nemá odpověď. Mužů i žen je plus minus stejně, na svůj horoskop se ptají lidé chudí i bohatí, většinou jsou to ale lidé, kteří pracují a přemýšlejí. Klienti se vrací, protože se jim rodí děti, nebo se dostávají do nových životních situací. Obvykle však stačí si horoskop nechat za život vypracovat jen jednou.

Přicházejí k vám i podnikatelé nebo manažeři firem? Dokážete jim odpovědět na nejčastěji kladené otázky?

Ano, jakkoliv jde často o muže a ženy, kteří by svoji roli ve firmě tak vzletně nenazvali. Majitelé obchodů, stavební firmy, lidé ze souvisejících pomáhajících profesí. Obvykle je zajímavá, jak si stojí a co je čeká. Což upřímně řečeno nevím, ale horoskop poskytne řadu indicií, které dovoluji udělat popis situace. A s ním se klienti obvykle mohou ztotožnit, protože jim popíšu jejich vlastní zkušenost. Astrologie je empirický obor.

Vím, že jste učil astrologii v jihlavské společnosti Robert Bosch. Jak taková spolupráce vznikla a čím vás obohatila?

Robert Bosch Diesel vlastní v Pácově u Jihlavy svůj nejmodernější provoz v Evropě, po dva roky jsem tam přednášel každých čtrnáct dní základy astrologie pro zaměstnance a střední management, měli to jako bonusový program od zaměstnavatele. Bylo pro mne zajímavé nahlédnout do způsobu fungování továrny, mluvit se všemi vrstvami zaměstnanců, jsem za tu zkušenost vděčný, lidsky to bylo mimořádně silné.

Po Novém roce 2024 se Pluto přesunuje do znamení Vodnáře, nevíme, co přesně to přinese, ale přesto si od toho slibujeme uvolnění. Svoboda se vrátí, totalitní praktiky se rozpadnou.

Na čem jsou postaveny vaše semináře Psychologie úspěchu? Dá se skutečně úspěch naučit?

Úspěch není jediná určitá věc, ale celý soubor šťastných okolností, které si člověk může ve svém životě postupně vystavět. Úspěch je stav mysli, ochota k malým změnám, vnitřní stabilita a vědomé směřování k výsledku. Seminář čítá několik hodin, je postaven na sadě otázek. Účastníci jejich zodpovězením přicházejí na to, že to s tím úspěchem vlastně není tak složité, že pro každého z nich sice znamená něco jiného, ale každý, kdo v kurzu je, vidí, že jej může dosáhnout, aniž by se musel stavět na hlavu. Dávám tento kurz vzácně, jednou do roka, když si jej někdo objedná.

Ve sluneční soustavě se za posledních několik tisíc let nic nezměnilo, a proto není důvod se domnívat, že by astrologie přestala fungovat.

to, na co lidé čekají a v co doufají. Případně co mohou ve svém týdenním plánu změnit, aby k té požadované změně mohlo dojít. Je to kurz s velkým aha potenciálem.

Co vám astrologie dala, co vzala?

Astrologie mi toho dala tak moc, že naopak já bych se měl ptát, co jí mohu vrátit nazpět.

A myslím, že jí ještě mnohé vrátím. Astrologie mi vzala určitý kus spontaneity, protože člověk uvažující astrologicky se dívá na sebe a na druhé trochu jinak, s vědomím, jak jsou karty

rozdané. Což je většinou v souladu se skutečností, ale trochu se tím připravujete o takovou tu vůni neznámého.

Očekává se od vás, že dokážete nahlédnout za horizont dneška. Bude se dařit podnikání a nám všem už brzy přinejmenším stejně dobře jako před covidem?

My astrologové cítíme nástup totalitního systému už od roku 2008, kdy kontrolující planeta Pluto vstoupila do despotického znamení Kozoroha. Systém dominuje a chystá přerod svobodné společnosti na společnost nesvobodnou, ba něco horšího, chce se mi říci nespolečnost. Zatím jako veřejnost prohráváme, ale pokud to má být nástrojem našeho probuzení, nezbyvá než tím projít, jakkoliv ta cena, kterou platíme, je vysoká. Po Novém roce 2024 se Pluto přesune do znamení Vodnáře, nevíme, co přesně to přinese, ale přesto si od toho slibujeme uvolnění. Svoboda se vrátí, totalitní praktiky se rozpadnou.

ať jsou hvězdy příznivě nakloněny, to přeje vám i všem ostatním Pavel Kačer

Dokážou horoskopy podpořit osobní růst, jak napovídá jeden z vašich programů?

Pokud do nich takový program zakomponujete, tak ano. Program osobního růstu, horoskopy na každý den jsem dělal před několika lety, odběratelé je milovali, ale měl jsem to nastavené mimo realistický rámec, co se týče mých časových možností a získávané protihodnoty, přišel jsem o kolegu, musel jsem program ukončit.

Obnovení lásky k svému životu potřebuje mnoho lidí. Co jim na svých seminářích radíte vy?

Je to seminář, ve kterém se lidé dívají, co se v jejich životě děje doopravdy. Pohled na sedm dní v týdnu, co se v nich doopravdy odehrává, a související poznání, zda se může uskutečnit

Propojit tradici českého sklářství s moderním designem: být nejlepší na světě

V názvu LASVIT jsou zakódovány hodnoty, z nichž tato společnost vzešla a jimiž se propracovala k světovému úspěchu: Lásky a pokora, Akčnost a odvaha, Svoboda a zodpovědnost, Vášně a výkon, Inovace, a v neposlední řadě Týmová práce. A právě o tom vypráví tento rozhovor s majitelem novoborské firmy Leonem Jakimičem.

Jednou z posledních a nejprestižnějších zakázek je instalace v Marrákeši. Jak se rodila a jak probíhala v době globální pandemie?

Ikonický hotel La Mamounia v Marrákeši prošel zásadní renovací od francouzských designérů Sanjit Manku a Patrick Jouin v loňském roce a od LASVITU v hotelu září dvě instalace. Ty do prostoru vnášejí moderní design a prvky tradiční arabské architektury.

První ze světelných instalací se nachází v čajovém salonku Salon de Thé. Jde o téměř šest metrů vysoký a téměř tři metry široký křišťálový lustr, zářící přímo nad fontánou. Ta je středobodem celého prostoru, inspirovaného tradičními arabskými čajovnami. Lustr sestává ze stovek skleněných kousků a svým stylem odkazuje na tradiční marockou architekturu. Inspirací bylo tzv. muqarnas, což jsou pro arabskou kulturu typické zdobené stropní klenby. Designéři ale muqarnu převrátili vzhůru nohama a dali jí moderní vzhled. Zároveň svou barvou a použitými materiály plastika do prostoru přinášejí pocit svěžesti a celý jej prosvětluje. Druhá instalace ozdobila tamní italskou restauraci L'Italian, respektive prostor nad její otevřenou kuchyní. Právě díky svému umístění se tento skvost stal pro nás velkou výzvou, jelikož bylo nutné najít materiál odolávající všem vlivům přichá-

Celý projekt byl náročný nejenom z hlediska technického, ale také kvůli tomu, že vznikl uprostřed pandemie. Vše, tedy od designu přes schvalování skleněných vzorků až po instalaci, jsme realizovali a koordinovali na dálku přes video. Například světelné zkoušky a interakce světla se přes video dělají doopravdy těžko, ale zvládli jsme to.

Leon Jakimič

zejícím z kuchyně. Celý projekt byl náročný nejenom z hlediska technického, ale také kvůli tomu, že vznikl uprostřed pandemie. Vše, tedy od designu přes schvalování skleněných vzorků až po instalaci, jsme realizovali a koordinovali na dálku přes video. Například světelné zkoušky a interakce světla se přes video dělají doopravdy těžko, ale zvládli jsme to.

Improvizovaně jsme posílali velké množství skleněných vzorků mezi Novým Borem a Paříží a následně jsme s architekty a designéry vše přes video schvalovali. Světová logistika navíc v té době také moc nefungovala – spousta zrušených letů, odkloněných lodí apod. To vše nás zdrželo a my museli vymyslet alternativní způsob přepravy. Nakonec jsme vše do Maroka vezli individuální kamionovou dopravou

a trajektem přes Gibraltar, což je pro dopravu z Česka do severní Afriky neobvyklé. Pro celý náš tým to byla velká výzva, ale také jedinečná zkušenost. Jsem na všechny velmi hrdý, že si dokázali v takových podmínkách se vším dobře poradit.

Vaše společnost nemá dlouhou historii, ale navazuje na bohatou tradici českého sklářství. Můžete přiblížit okolnosti jejího vzniku?

LASVIT jsme založili v roce 2007 s vizí propojit dlouhou tradici českého sklářství s moderním a odvážným designem, inovativními technologiemi a uměním. A tohle vše chceme předvést světu. Už od založení se držíme naší mise přinášet krásu a kus Česka klientům z celé zeměkoule, a tak inspirovat ostatní. Věříme, že pokud se člověk obklopí krásou, mění to jeho život k lepšímu.

Čím je LASVIT jedinečný?

Za těch 14 let jsme ušli velký kus cesty, ale stále chceme napříč světdíly přinášet inovativní

pohled na naše instalace. Také chceme upozornit na možnou inovativnost, to dnes znamená vyvíjet se. LASVIT není pouhou sklářskou firmou, my jsme už teď sklářská a designérská firma a odlišuje nás to od konkurence tím, že propojujeme technologie a design s tradičním řemeslem, kterým je sklářství.

Naše instalace často umí měnit barvu, reagují na pohyb či hudbu. Klientům produkty LASVITu vytvářejí specifickou atmosféru a často mají jednotlivé instalace svůj vlastní jedinečný příběh. Každý náš projekt na míru je vlastně unikátní umělecké dílo. Naše produkty vytváříme na nejvyšší možné globální úrovni, za což jsme následně odměňováni v zahraničních i domácích soutěžích.

V roce 2018 jsme získali na Salone del Mobile v Miláně hlavní cenu, což je něco jako designový Oscar. Klienti už vědí, co LASVIT dokáže, a vybírají si nás proto, že jim dodáme řemeslně perfektně zpracovanou zakázku, ale zároveň jedinečný design, který bude unikátní a přesně pro ně. Například mnohé hotely se snaží odlišit, chtějí být jedinečné a svěbytné mohou být právě tím, že budou mít například v lobby řešení od nás. Naše instalace se pak stávají součástí identity těchto hotelů nebo jiných míst. Například naše skleněné listy ve větru v pařížském hotelu Peninsula se staly pojmem, lidé si je tam fotí, staly se symbolem tohoto místa.

Jaké ctíte hodnoty jako podnikatel a majitel úspěšné firmy?

Já osobně vyznávám hodnoty stejné jako ty, kterými se řídíme v LASVITu. Naše hodnoty vycházejí z našeho názvu, jsou tak pro všechny snadno zapamatovatelné. Firemní hodnoty LASVITu jsou: Lásky a pokora, Akčnost a odvaha, Svo-

Klienti už vědí, co LASVIT dokáže, a vybírají si nás proto, že jim dodáme řemeslně perfektně zpracovanou zakázku, ale zároveň jedinečný design, který bude unikátní a přesně pro ně.

boda a zodpovědnost, Vášen a výkon, Inovace, a v neposlední řadě Týmová práce. Jedním z klíčových bodů úspěchu firmy pro mě jsou právě ony a celková firemní kultura, to je alfa a omega všeho.

Co byste přál sobě, své firmě, lidem této země? A můžete k tomu přispět sám?

Sobě bych přál především štěstí, zdraví a spokojenost celé mé rodiny a přátelům. To je pro mě zásadní. Čechům bych pak přál, aby byli více sebevědomější. Někdy mám pocit, že nám chybí zdravá drzost a větší mínění o nás samotných. Jsme velmi skromní, a přitom dokážeme vytvářet ty nejužasnější věci, které ne-

umí téměř nikdo na světě. České sklářství má několikasetletou tradici a my máme zájem na propagaci sklářského řemesla nejenom v Česku, ale i v zahraničí.

LASVITu bych pak přál ještě větší úspěch na českém a mezinárodním poli, přál bych si, aby firma LASVIT naplnila svoji vizi a dokázala se jí stále držet. Založil jsem LASVIT s tím, že chceme být nejinspirativnější a nejuspěšnější skláři na světě. A já doufám, že jimi už nyní jsme. Nesmíme ale usínat na vavřínech, musíme chtít být stále lepší. Na všechny v LASVITu jsem pyšný, a jsem pyšný také na to, že můžeme propagovat české sklářství a český design. Naše sklo má pořád ve světě dobrý zvuk. Nebojíme se jít za hranice s českým produktem. Snad tím podníme i ostatní firmy a mladé lidi, aby se neostýchali vyrazit na světové trhy.

hodně splněných přání popřál Pavel Kačer

Ikonic hotel La Mamounia v Marrákeši v Maroku zdobí české designové sklo

Muži a bylinky: jak na dobrou kondici

Lidstvo je po celou svou historii provázáno touhou po trvalém zdraví jako základní životní hodnotě. Jsou různé názory na to, jak si dobrý zdravotní stav uchovat a v každém případě je důležitá pro jeho udržení detoxikace – očista organismu od nahromaděných toxinů. Ideální doba pro ni je jaro.

Platí i to, že žádné bakterie a viry nemohou proniknout do čistého zdravého organismu, a pokud se už tak stane, jsou rychle potlačeny. Jednou z neúčinnějších metod je půst, který naši předkové pravidelně využívali. V dnešní uspěchané době se k němu člověk uchyluje spíše výjimečně. Zato znovu začal věřit bylinkám a jejich léčivým schopnostem. Mají nejen čistící vliv na jednotlivé orgány a ústrojí, ale také schopnost organismus regenerovat. Při využití bylin se v tomto případě zaměříme na jednotlivé orgány a ústrojí – trávicí, hlavně jde o játra, žlučník, močové cesty, ústrojí krevního oběhu, pročištění cév, je nutné zbavit tělo virů a bakterií. Samozřejmě budeme cílit na ty orgány, kde máme problém. Těší mne, že i muži se začínají o byliny zajímat více než dříve. Ráda tedy poskytnu informace, jimiž se mohou inspirovat.

Odedávna využívaný prostředek ke zlepšení činnosti jater, žlučníku, a tím celé látkové výměny, je ostropestřec mariánský. Největší sílu má v podobě gemmoterapeutika vyrobeného z klíčků, kdy působí ochraně na jaterní parenchym, ale může pomoci i při plicních potížích nebo žloutence.

Rozmarýna lékařská patří nejen do lidové písničky, ale také na náš stůl při různorodých zdravotních problémech. Gemmoterapeutikum z rozmarýny je vyrobeno z mladých konců větviček a lístků. Hlavní působení je na problémy jaterní a střevní. Příznivé účinky má na respirační choroby. Do jejího indikačního okruhu patří pomoc při depresivních stavech, psychické únavě a sexuální slabosti. Přípravky z kopřivy dvoudomé mají mimořádně a široké spektrum působnosti na lidský

organismus. Zvláště gemmoterapeutikum z kopřivy, které vzniká spojením mladounkých částí kopřivy spolu s květy. Působí povzbudivě na metabolismus, je to také prostředek zlepšující práci srdce a slinivky. Podporuje tvorbu žluče, povzbuzuje aktivitu enzymatické činnosti. Je vhodná jako geriatrikum a prostředek proti vypadávání vlasů.

Ne každý zná penízovku sametonohou. Zpracováním této houbičky získáme prostředek zlepšující diabetes, také ischemickou chorobu srdeční. Čistí pokožku a působí protiplísňově. Je to osvědčený pomocník v boji s ekzémy. Bříza bělokorá patří mezi důležité a účinné drenážní prostředky jako gemmoterapeutikum.

Mgr. Jarmila Podhorná

Stimuluje jaterní funkce, má dobré výsledky jako respirační prostředek. Posiluje slinivku břišní a pomáhá řešit kostní záněty. Gemmoterapeutikum je vyrobeno z pupenů břízy. Gemmoterapeutikum z borůvky černé je vyrobeno z mladounkových konečků rostlin. Působí dezinfekčně, zlepšuje vidění přímým ovlivněním sítnice a zrakového nervu. Zlepšuje využití přirozeného inzulínu v organismu, a tím pomáhá při cukrovce.

Řeknete si – buk lesní, co na něm? Ale gemmoterapeutikum z pupenů buku je jeden z nejlepších drenážních prostředků vhodných před započítím léčby. Je vhodný při nedostatečné činnosti ledvin, otocích kloubů, zánětech klou-

bů, močovém písku a proti novotvorbě různých výrůstků.

Gemmoterapeutikum z čerstvých mladých konečků vřesu obecného je vhodné k řešení nemoci ledvin, hlavně doporučeným na otoky. Celkově posiluje organismus vždy, když nastává slabost a únava různého původu. Snižuje též hladinu kyseliny močové a je vhodný při léčbě dny. Jsou důkazy, že posiluje organismus při boji s nádorovými onemocněními.

Novodobým prostředkem k regeneraci, často i k omlazení, je gemmoterapeutikum z mladých konečků a semen kotvičníku. Prostředky z něj tonizují a vyživují organismus, čistí krev, zlepšují vidění a posilují kosti a šlachy. Rostlina má široké léčebné použití a ovlivňuje řadu životních funkcí. Příznivě působí na močové cesty a ledviny, snižuje riziko vzniku močových kamenů. Má výrazný vliv na kardiovaskulární systém, rozšiřuje cévy a zabraňuje vzniku aterosklerózy, ischemické choroby srdeční. Jeho důležité působení je také při harmonizaci a podpoře gynekologických orgánů a podpoře a zlepšení potence.

Gemmoterapeutikum z kaštanu zase zlepšuje žilní a také lymfatickou cirkulaci a používá se ke zlepšení lymfatických otoků a též pročišťuje lymfatický systém. Pomáhá rovněž při regeneraci jater.

Mimofádnou vlastností česneku, ať již setého, či medvědího, je jeho protiplísňové působení, dále antibakteriální. Z 560 kmenů zlatého stafylokoka jich 500 ničí. Likviduje též plíseň *Candida albicans*. Má i další pozitivní působení na naši kondici – rozšiřuje cévy, snižuje tlak, ozdravuje střevní flóru. Působí antiskleroticky. Tlumí křečovitě břišní bolesti a nadýmání a osvědčuje se při léčbě plicních i průduškových zánětů.

Populární se stala v poslední době lichořeřnice větší. Gemmoterapeutikum z konců větviček je výtečným prostředkem na léčbu močových infekcí. Tinktura působí antibioticky se širokým spektrem působení na streptokoky, stafylokoky, *E-Coli*, salmonely a další bakterie. Byly zaznamenány také dobré vlivy v oblasti dýchacích cest.

Mgr. Jarmila Podhorná,
majitelka firmy NADĚJE

Firmy přidávají terapii mezi zaměstnanecké benefity

Na západ od nás běžná praxe, v Česku stále ještě stigma, které ale pandemie pomáhá bourat. Zájem firem o to, jak zlepšit duševní zdraví svých zaměstnanců, v posledních měsících roste, což potvrzují zkušenosti platformy pro online terapii Terap.io.

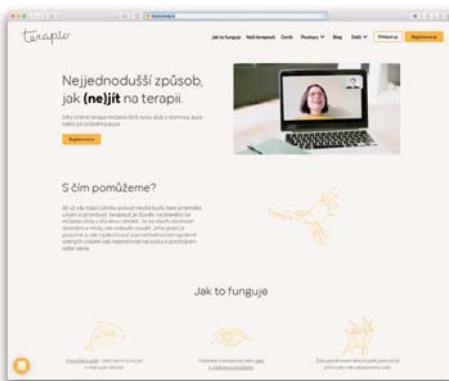
Duševní zdraví má přímý vliv na produktivitu práce, což firmy na celém světě dobře vědí a psychické zdraví svých zaměstnanců řeší stále více. Je jednoduše mnohem levnější a efektivnější mít v práci zaměstnance, který je takřikající „v pohodě“, než depresi utrpeného člověka, kterého práce nebaví.

„V posledních týdnech a měsících se na Terap.io obrátily desítky českých firem, které si všimají dopadů pandemie na psychiku svých zaměstnanců. Společnosti jako Bonami, Glami či Sodeo zařadily poukazy na online terapii mezi své zaměstnanecké benefity,“ potvrdil Chadi El-Moussawi, zakladatel české platformy pro online terapii Terap.io, která měsíčně zprostředkuje téměř tisíc terapeutických sezení.

Například firma Bonami připravila pro své zaměstnance tzv. home office balíček, který zahrnuje mimo jiné kredit na nákup monitoru

a pohodlné kancelářské židle nebo lekce jógy. „Jedním z komponentů bylo i psychologické sezení, skrze které poskytujeme anonymně odbornou pomoc každému v týmu, kdo ji potřebuje,“ řekla vedoucí HR oddělení Bonami Tereza Vítková.

V Česku na rozdíl od západních zemí často narážíme na určitou stigmatizaci terapií, kdy řada lidí, především mužů, ji vnímá jako uka-

zatel vlastního selhání. „Optimálním cílem terapie by přitom měla být prevence psychických obtíží, ne jejich léčba. Věříme, že pokud se možnost terapie zařadí na seznam firem-

ních benefitů vedle stravenek a home office, budou ji lidé podobně normálně vnímat,“ podotkl El-Moussawi.

Způsobů, jak se firmy mohou zapojit do péče o duševní zdraví svých zaměstnanců, je více. Může to být například školení či terapie přímo ve firmě, v současné době jsou populární webináře. Nejčastěji ale mají firmy zájem o poukazy na individuální online terapii, kterou daný zaměstnanec může využít podle svých potřeb – vybrat si terapeuta podle jeho zkušeností či pohlaví, zvolit formu videohovoru, audiodovoru nebo psanou formu, a v neposlední řadě si sezení přizpůsobit svým časovým možnostem. První česká platforma pro psychoterapii Terap.io vznikla v důsledku náročných životních období dvou přátel (Chadi El-Moussawi a Jan Sasínek), která překlenuli díky terapii. Společně s týmem zkušených terapeutů se pak rozhodli vytvořit službu, která zjednoduší přístup k terapii všem. Terap.io během pár jednoduchých kroků propojí klienta s ověřeným terapeutem a po výběru termínu zprostředkuje terapeutické sezení formou videohovoru, audiodovoru nebo chatu, bezpečně a bez využití třetích stran. Terapii tak zájemci mohou podstoupit v jakémkoli čase a situaci, která jim vyhovuje. Služba také pomáhá s výběrem konkrétního terapeuta. (tz)

terap.io

INZERCE

Mgr. Jarmila Podhorná

Význam detoxikace a jak na jarní očistu

Doplňek stravy

Mgr. Jarmila Podhorná - NADĚJE
objednávky na tel./fax: 582 391 207
GSM: 737 525 301 poradna: 582 391 254
798 46 Brodek u Konice 3
objednavky@nadeje-byliny.eu

www.nadeje-byliny.eu, bylinnyherbar.cz

Papír proti covidu předběhl dobu

Je to jako z pohádky: Bylo, nebylo... Zrodila se novinka, nad níž mnozí žasnou. Trh si od ní slibuje mnohé. Oč jde? Čeští experti přinesli světu papír, který likviduje viry, bakterie a kvasinky. Výrazný účinek vykazuje i proti viru SARS-CoV-2. Vědci Ústavu chemických procesů AV ČR a odborníci z papírenské společnosti SPM–Security Paper Mill, kteří jej společně vyvinuli, mu proto dali název Anticovid papír. Umožní práci s bankovkami, ceninami nebo jinými dokumenty a jejich archivaci bez rizika přenosu nákazy. Využít jej bude možné i ve zdravotnictví či na dalších rizikových pracovištích.

Hygienicky bezpečný papír dokáže zlikvidovat koronavirus SARS-CoV-2 během 30 minut. „V plnivu papíru jsou zafixovány nanostrukturní komplexy zinku a stříbra. Ty virus, bakterie a kvasinky zneškodní a zachytí, a to po celou dobu životnosti papíru. Zároveň se z něj neuvolňují a jsou zcela bezpečné při styku s lidskou pokožkou,“ vysvětlil princip unikátní technologie Ing. Jiří Sobek, Ph.D., z Ústavu chemických procesů AV ČR.

Výhodou těchto komplexů také je, že je lze fixovat i na jiné materiály, například látky, a tudíž se nabízí jejich použití třeba na rouškách. Vyrábět jej lze ve velkém měřítku, ve stovkách kil až jednotkách tun. „Při vývoji nové technologie to byl jeden z našich hlavních cílů,“ zdůraznil Jiří Sobek.

Mezinárodní studie prokazují, že virus covid-19 způsobující koronavirové onemocnění vydrží být na kartonu aktivní až 24 hodin. Anticovid papír s ním činí práci pro uživatele bezpečnou již po prvních deseti minutách. „Máme testy potvrzeno, že po 30 minutách je vir eliminován ze 100 %. Zároveň chrání papír i před širokým spektrem bakterií, jako je MRSA nebo stafylokok zlatý,“ informoval Michael Broda, ředitel společnosti SPM–Security Paper Mill, která se na vývoji podílela.

Česká papírenská společnost SPM–Security Paper Mill zahájila společně s Ústavem chemických procesů AV ČR vývoj papírů s antibakteriálním účinkem v rámci projektu Technologické agentury ČR v roce 2015. Záměrem bylo dodat na trh hygienický papír, který by trvale bránil množení bakterií a přenosu infekčních onemocnění prostřednictvím papírových bankovek a cenin. V průběhu minulých

Ing. Jiří Sobek, Ph.D.

foto archiv Jiřího Sobka

pěti let pokračoval výzkum dále a byl podpořen investicí téměř milion euro.

Anticovid papír je možné použít na běžné kancelářské práce i pro velkoformátový tisk. Povrchové zpracování umožňuje standardní využití pro ofsetový tisk, mechanické psaní, tisk v inkoustových i laserových tiskárnách či pro kopírování. Povrch papíru neoslňuje, a proto je vhodný pro čtení a psaní, a lze jej také probarvovat. Jak to všechno bylo a je? Na to jsem se zeptala Jiřího Sobka:

Loni v prosinci vydala Akademie věd České republiky tiskovou zprávu o aktivním papíru, který ničí koronavirus. Opravdu již tedy takový papír existuje?

Ano, takový papír existuje, ve velmi krátké době jsme vyvinuli plnivo ničící bakterie a viry, včetně viru SARS-CoV-2. Toto plnivo jsme

naaplikovali do papírové hmoty a dnes máme vyroben Anticovid papír.

Na základě čeho Anticovid papír vznikl? Šlo o aktuální potřebu, již vyvolala světová pandemie, nebo to byl dávný celospolečenský požadavek na vaše vědecké kapacity?

Papír vznikl na základě poptávky z trhu. My jsme již dříve vyvíjeli plnivo do papíru v rámci projektu TAČR, které mu po jeho zabudování do papírové hmoty při výrobě propůjčuje antibakteriální vlastnosti. Když přišel komerční požadavek v době pandemie, zda náš papír likviduje covid, tak jsme rychle již dříve vyrobené plnivo otestovali a zjistili, že na viry nefunguje. Ihned jsme však plnivo modifikovali a rozšířili jeho účinnost i na viry, včetně viru SARS-CoV-2. Když takové plnivo zakomponujeme do papíru při jeho výrobě, vznikne Anticovid papír.

Vzpomenete si na začátky bádání? Z jakých předpokladů jste vycházeli?

Ano, vzpomínám si, že jsme začali tenkrát v projektu TAČR s antibakteriálním plnivem, které bylo dobře účinné proti bakteriím, a nám to tenkrát stačilo. Toto plnivo sloužilo pro ošetření ceninového papíru pro státy třetího světa, kde hygienická úroveň nedosahuje běžného evropského standardu. Když jsme zjistili, že vyvinuté plnivo nefungovalo, museli jsme rychle zareagovat a vyvíjet takové, které by zabíralo také na viry. Vycházeli jsme z podobnosti viru SARS a zaměřili se na inaktivaci spike proteinu. Z testů jsme zjistili, že úvaha byla správná.

Papír obsahuje nanočástice stříbra a zinku. Tyto prvky, především stříbro, se využívají také při výrobě nanoroušek či respirátorů, ale nejen tam. Je po něm v poslední době velká poptávka. Nehrozí, že se ho začne celosvětově nedostávat?

Nemyslím si to. Celosvětové zásoby jsou poměrně velké a koncentrace stříbra na rouškách a také v našem plnivu je velmi malá. My jsme se zaměřili na vývoj komplexů nesoucích stříbro, které mají až dvacetinásobnou účinnost proti virům v porovnání s běžnými částicemi stříbra využívaných na rouškách. Z tohoto důvodu nepotřebujeme toho stříbra tolik.

Jakými vlastnostmi se hygienický papír vyznačuje a v jakých výrobcích předpokládáte, že bude využíván?

Anticovid papír je na pohled běžný papír, můžete na něj tisknout, psát nebo jej použít jako hygienický podklad do prostor se zvýšenou fluktuací lidí nebo zvýšeným rizikem přenosu nemoci. Papír bychom chtěli využít pro kancelářské účely, pro výrobu cenin nebo do lékařských zařízení.

A kdy se začne vyrábět? Už se rysují nějaké možnosti?

V současné době je dle mých informací vyrobeno 50 tun, a to jako vzorek pro naše odběratele.

Plnivo, které se přidává do papíru

foto archiv Jiřího Sobka

Jaké zkušenosti jste jako akademici při vývoji tohoto produktu nasbírali?

Můj tým, který vedu sám, se zaměřuje hlavně na aplikovaný výzkum a spolupráci s firmami. Průmysloví partneři od nás očekávají rychlá a efektivní řešení, takže zkušenosti s formou spolupráce tu již byly dříve. Jednoznačně šlo o rychlost. Vývoj časově náročný a pracovali jsme pod značným tlakem. Zjistili jsme však, že i při těchto podmínkách může vzniknout zajímavý produkt. Soustředění se přesahující 12 hodin denně bylo běžným standardem.

Chráníte novou myšlenku průmyslovým vzorem, patentem?

Nechráníme, chráním si osobně recepturu, kterou znám pouze já. Průmyslově právní

ochrana je pro českou firmu velmi drahá a často nevymahatelná v případě zneužití.

Jistě by mohl být takový papír i významným vývozním artiklem...

Ano, většina produkce je určena pro zahraniční trhy.

Budu v obchodě moci zaplatit Anticovid bankovkou už brzy?

To je hezká otázka, ale spíše na pana Michala Brodu, spolumajitele firmy SPM. Můj názor je, že využití tohoto papíru pro výrobu bankovek je určité možné.

za odpovědi poděkovala
Eva Brixí

foto archiv SPM – Security Paper Mill

foto archiv SPM – Security Paper Mill

Modřín

k obnově českých lesů

foto Pixabay

Vědci z několika institucí se zaměří na využití modřínu opadavého v českých lesích. Tuzemské lesy se mění v důsledku klimatické změny a s tím související kůrovcové kalamity. Odborníci modřín vnímají jako dřevinu, která může použitím správných lesnických postupů pomoci například i s obnovou holin po kalamitě a zvýšit životaschopnost, vitalitu a produkční potenciál lesů. „Modřín má totiž hned několik výhod, rychle roste hlavně ve smíšených porostech, jejichž přednosti oproti monokulturám jsou evidentní v celé řadě oblastí,“ uvedl Jan Světlík z Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně, který se na výzkumu vedeného Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti podílí.

„Modříny jsou odolnější k biotickému či abiotickému poškození, jsou díky svým ekologickým vlastnostem vynikající dřevinou do porostních směsí a pomáhají vytvářet porosty produktivnější a odolnější vůči stresu suchem. Přitom zastoupení modřínu v našich lesích se pohybuje dlouhodobě kolem pouhých 4 %. Navíc v porovnání s ostatními dřevinami je dřevinou konkurenčně slabou, nehrozí jeho živelné samovolné šíření na úkor jiných dřevin směsí,“ uvedl Jan Světlík, který na Mendelu vede Ústav ekologie lesa. Podle něj byla tato dřevina dosud spíše opomíjená, pozornost věnují lesníci spíše lesům s buky, smrkem, dubem a borovicemi.

„Stále tedy existují porostní směsi, kterým dosud nebyla z pohledu jejich produkčního potenciálu, ekologických nároků či efektu smísení věnována patřičná pozornost, a sem patří i směsi s modřínem,“ uvedl Jan Světlík. Upozornil přitom na to, že modříny rychle tvoří biomasu a svou korunou propouští poměrně velké množství světla i srážek, což má velký význam v době

klimatické změny, a navíc to často vede k podpoře vzácnějších druhů rostlin pod korunovým zápojem, a tím k podpoře celkové druhové rozmanitosti lesa. Vytvořená dřevní biomasa má navíc nadprůměrnou kvalitu a předpoklady pro různorodé využití.

Potenciální ekonomické přínosy projektu jsou podle Jana Světlíka evidentní. Vědci se budou zabývat zvýšením produkce lesních porostů, možnostmi uplatnění přirozené obnovy s minimalizací vstupů energetických, tedy i ekonomických a s tím souvisejícími možnostmi tvorby různověkových a heterogenních porostů, zlepšením efektivity obnovy rozsáhlých holin nebo úlohou modřínu při podpoře jiných dřevin, které na rozdíl od něj na holých plochách špatně odrůstají. Další spoluřešitelé se budou věnovat například i molekulárně-genetickým aspektům a zpřesňování poznatků o původu našich modřínových populací, i specifickými otázkami paleobotaniky, nebo interakcí modřínu se stanovištěm a bylinnými druhy.

Lesníci vkládají do modřínu velké naděje, vysazovat jej chtějí ve smíšených porostech.

Z hlediska výsadby činil v českých lesích v roce 2019 podíl listnáčů (51,3 %) a poprvé převýšil jehličnany (48,7 %). Přitom v předcházejících letech převažovaly jehličnany s okolo 60% podílem. Podíl smrku v umělé obnově je dnes okolo 30 %, ale ještě v roce 2015 byl jeho podíl 43 %. Výsadby modřínu se za posledních deset let ztrojnásobily na dnešní podíl 2,8 %. Z listnatých dřevin má nejvyšší podíl buk, který měl téměř 50% podíl mezi listnáči. „Z listnatých dřevin asi nejvýrazněji vzrůstá v umělé obnově podíl dubu, jehož podíl se za posledních deset let zvýšil o 40 % na současných 16,6 %,“ dodal Jan Světlík, který spolu s kolegy z Mendelovy univerzity v Brně bude řešit zejména otázky produkčního potenciálu modřínu ve směsích, účinného doletu semen a dynamiky růstu jeho přirozené obnovy. Celý projekt vede Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i., Mendelu je spolu s Univerzitou Karlovou a Českou zemědělskou univerzitou v Praze spoluřešitelem. Celkové náklady projektu jsou 19 130 000 Kč. Projekt financuje Národní agentura pro zemědělský výzkum. (tz)

Tutovka se vrací: udělejte si hezčí den

To byl zase den, říkáte si občas v duchu. Nic se vám nedařilo a na co jste sáhli, no, darmo mluvit. Nejraději byste se ani neviděli. Jenže co naplat, život jde dál, nepropadejte pocitu bezmoci ani panice. Zítra už bude lépe. Nikdy není nic černé ani bílé. Když takřka vše stálo dnes za psí štěk, další chvíle budou vydařenější. Uvidíte.

Třeba to chce cíleně přehodit myšlenky. Přestat přemítat o tom, co jste a jak měli udělat lépe, jestli jste měli svolat poradu, nebo ne, zda byl zvolený postup obchodního jednání tou pravou cestou, nebo jestli jste měli svůj tým raději chválit, než na něj pouštět hromy a blesky. Dejte na osvědčené metody.

Projděte se a stavte se třeba v trafice. Udělejte si radost, poškádkte paní Štěstěnu a kupte si to, co vám zlepší náladu, kupte si trochu adrenalinu. Třeba nový stírací los Tutovka. Ano, čtete správně. Tutovka se vrací v novém, jedinečném kabátku jako balíček čtyř stíracích losů. A protože je to koneckonců Tutovka, minimálně jeden z losů v balíčku je tutově výherní. Budete to právě vy, kdo se díky této novince mezi stíracími losy stane milionářem? Třeba to fakt vyjde a vy se přesvědčíte o tom, že ten „váš“ den nebyl zas tak špatný.

„Nové stírací losy Tutovka se k zákazníkům dostaly teprve před nedávnem, začátkem dubna, a podle dostupných dat můžeme potvrdit, že si je okamžitě oblíbili. Prodáváci našim obchodním zástupcům s nadsázkou říkají, že jim Tutovka mizí pod rukama,“ oznámila brand manažerka stíracích losů v Sazce Eva Nováková. Zároveň poznamenala, že je zajímavé, jak si ze začátku zákazníci Tutovku našli bez jakékoliv reklamní podpory, ta totiž začala až o 14 dní po uvedení losu na trh.

Tutovka je jako jediná na trhu k dispozici v balíčku, a to za cenu 200 Kč. Právě skutečnost, že za jednu cenu dostanete čtyři losy, může být dalším důvodem, proč se stala tolik populární. Jde o pěkný dárek třeba pro dospělé členy rodiny či kolegy, kteří si losy mohou setřít dohromady. V hracím poli navíc čekají opravdu lákavé výhry. Pod stírací fólií lze čtyřikrát najít hlavní výhru, tedy 1 000 000 Kč. Další čtyři šťastlivci získají rovných 500 000 Kč a pro další čtveřici je připravena částka 100 000 Kč. Takže: nezkuste to! Princip Tutovky je pak dobře známý všem, kdo si nějaký ten los aspoň občas setřou. Na

každém stíracím losu je jedno herní pole. V horní části najdete sekci Výherní čísla, která jsou celkem tři. V dolní části jsou vaše čísla. V případě, že najdete mezi výherními čísly a vašimi čísly shodu, vyhráváte částku uvedenou pod tímto číslem. Krásné výhry slibuje také symbol Tutovka. Jestli ho v hracím poli objevíte, vyhráváte

dvojnásobek částky, uvedené pod ním. Na každém losu je celkem dvanáct šancí, jak se stát milionářem – v jednom balíčku Tutovky je jich proto rovných osmačtyřicet. Tutovku můžete koupit v několika tisících prodejních míst Sazky, především v trafikách, na vybraných poštách a čerpacích stanicích. Vaše štěstí čeká, až jej objevíte... (tz) ■■■

Komfortní bydlení: naši akcionáři v Prahu a Českou republiku věří

Radek Cerha

Developerská společnost Star Group se v letošním roce zaměřuje na vyhledávání nových zajímavých lokalit s dobrou vybaveností a snadnou dostupností do hlavního města. Dlouhodobě cílí na projekty pro vyšší a střední třídu. V trendu chce pokračovat. „Výhodou pro nás je, že umíme stavět na zelené louce, ale zajímají nás i přestavby areálů a stávajících budov, a samozřejmě investice do brownfieldů, kde je dostatečný prostor pro obnovu a renovaci. Přednost dáváme projektům od sta bytů s tím, že ideální je dvojnásobek a více,“ popsal požadavky Tal Grozner, šéf české pobočky Star Group.

Pro budoucí klienty hledá developer oblasti, kde v místě bydliště budou mít dostupnou školu, školku a možnosti dojet na nákup. Určitě nejde o odříznutá satelitní městečka. Preference je především Praha, ale firma se rozhlíží i v prstenci, který se rozprostírá kolem ní, kde je velmi dobré vlakové spojení a napojení na dálniční síť. U větších projektů se ale izraelský developer Star Group aktivně zasazuje o budování občanské vybavenosti.

„Lidé v posledních letech začali využívat vlak, takže dobré vlakové spojení do centra Prahy je velký benefit pro nové projekty. Mnoho lidí si to neuvědomuje, ale například z Horních Počernic je to do centra Prahy na Masarykovo nádraží vlakem pouhých patnáct minut. Dobrá dostupnost prostřednictvím železnice v kombinaci s autobusem a metrem budou jedním z benefitů pro nové obyvatele,“ upřesnil Radek Cerha, šéf akvizic tuzemského zastoupení Star Group. Právě jeho jsem se posléze ještě zeptala:

Brownfieldy svého času byly a stále jsou v hledáčku zájmů řady investorů. Proč a čím učarovaly zrovna vám?

Neřekl bych, že nám brownfieldy úplně učarovaly, máme rádi také development na zelené louce nebo v prolukách mezi dalšími budovami. Ale obecně se brownfieldy v Praze nacházejí na dobrých adresách a nesou s sebou zajímavý příběh. Developéři v tom pravém slova smyslu jsou především vizionáři, kteří se tyto příběhy snaží oživit a vdechují do takovýchto míst nový život. Z ekonomického hlediska je výhodou některých brownfieldů to, že vám po dobu přípravy projektu mohou dokonce generovat i výnos, a pokrýt tak část nákladů projektu.

Přeměnila vaše společnost již některé v místa, kde se lidem pěkně bydlí? Anebo se o to teprve pokusíte?

O Star Group se v naší branži ví, že projekty, které jsme realizovali, jsou vkusné, mají svou kvalitu a lidem se v našich projektech dobře žije. Celkem jsme již postavili bydlení pro více než tisíc rodin. Mám kamaráda, který si před lety koupil byt v Kejšově parku, je to businessman a zároveň velký sportovec. Velmi si chválí výhody tohoto projektu, který nabízí skvělé spojení s centrem města a zároveň spoustu možností pro opravdu aktivní život v přímém sousedství. Také projekt Nové Chabry, který

Kejřův park Praha

Nové Chabry Praha

Star Group rozvíjí od roku 2006 a aktuálně dokončuje již několikátou etapu, je dalším důkazem, že naše společnost dokáže proměnit zdánlivě periferní lokality na místa, kde se dobře a kvalitně bydlí se vším všudy.

Zaměřujete se na lokality poblíž Prahy, odkud je dobrá dostupnost do centropole, ale zároveň dostatek klidu pro odpočinek od ní. Je bydlení právě v takovém pojetí dnes hodně žádané?

V současnosti jednáme mimo jiné o koupi pozemků ve dvou městech v rámci prstence Prahy. Věříme v kombinaci dobré dostupnosti do hlavního města, dobrého napojení na dálnice nebo na pražský městský okruh. Také ale na klid, který lidé najdou poté, co opustí svoji kancelář v hlavním městě nebo se vrátí zpět domů z přeplněné dálnice po náročném pracovním dni. Tato místa obecně nabízejí příležitosti pro kvalitní život, a tak věříme, že při

uplatnění našeho know-how z developmentu v Praze a díky naší dobré reputaci přivedeme klienty i do těchto lokalit.

Připravujete investiční strategii na další roky. Oč se bude opírat?

Ano, připravujeme strategii i na další roky. Oproti minulým letům budeme na trhu daleko aktivnější a budeme o to více vidět. Naši akcionáři v Praze a v ČR věří, což se potvrzuje v tom, na jak velké realizace můžeme mířit. Na akvizice nových projektů máme pro letošek a příští rok připravenou více než miliardu korun.

Uvažujete o určitých prvcích smart cities?

Snem Tala Groznara, šéfa české pobočky Star Group, je postavit jedno takové menší město, takže věřím, že i na development v duchu smart cities v budoucnu dojde. Do našich

připravovaných projektů takové prvky zapracováváme už nyní. Inspiraci hledáme především ve světových metropolích.

Co charakterizuje současné trendy moderního bydlení? Bez čeho se zákazník již neobejde, co naopak klidně ožele?

Současné trendy jsou významně ovlivněny událostmi posledního roku, tedy situací kolem pandemie covid-19. Lidé začali v mnohem větší míře pracovat z domova, a tím i řešit adekvátní pracovní prostor, potřebné technologie a konektivitu. Také vyžadují vybavenost lokalit, kde bydlí, a to včetně dostupnosti přírody a možností pro aktivní trávení volného času. Vnímáme stále větší význam technologií, ekologie a udržitelnosti, ale i komunity, která se v projektech v případě kvalitně navrženého veřejného prostoru utváří.

za odpovědi poděkovala Eva Brixí

Manželství je sázka o polovinu majetku

Podnikáte a svému úsilí věnujete kus života? Vstupovali jste přitom do svazku manželského se spoustou ideálů, snů a představ, z nichž časem sešlo, a to právě proto, že vás business až příliš pohltit? A máte pocit, že ne vše, čeho jste chtěli docílit, se daří podle vizí ve vašich firmách realizovat? A právě proto byste rádi ochránili svou rodinu i sebe od případných rizik, která se mohou vynořit? Pokud jste již před lety uzavřeli předmanželskou smlouvu, dobře jste udělali. Právě ona je nástrojem, který může vnést klid do vaší mysli a nastolit mezi vámi a manželkou či manželem vítanou jistotu. O tom, jak je takový dokument důležitý, hovořil Pavel Strnad. Je vedoucím advokátem a zakladatelem AK Polverini Strnad, která dodává exkluzivně řešení pro Právní Ochranu Majetku, P.O.M. s.r.o. Absolvoval právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, studoval na Universitě La Sapienza v Římě a The John Marshall Law School v Chicagu. O majetkových komplikacích manželských toho ví opravdu hodně:

Pavel Strnad

Podnikání a manželství. Mají svá úskalí. Jaká především z pohledu majetku?

Když jeden ze snoubenců podniká, tak hrozí, že rizika z podnikání by mohla negativně dopadnout na druhého manžela. V takovém případě může pomoci vhodně nastavená právní ochrana majetku, například předmanželská smlouva, protože dokáže zásadně eliminovat dopad krachu firmy na celou rodinu. Druhý z manželů a společná rodina totiž neponesou rizika z dopadů podnikání. Další úskalí pak může přinést rozvod manželů, kdy dochází k vypořádání majetku mezi bývalými manželi, a pokud se manželé nedohodnou, i podnikání jednoho z nich, resp. jeho podíl v obchodní společnosti, může být předmětem vypořádání

a vleklých sporů, které mohou velmi negativně ovlivnit i podnikání samotné.

Rozhodla jsem se po letech opět vdát. Podnikám, vlastním několik ochranných známek, bydlím v pěkné historické vilce na okraji Prahy se zahradou kolem 2000 m². Mám nějaké akcie, určité úspory, šperky, obrazy. Snů i plánů je ještě mnoho, byť důchodový věk ubíhá milovými kroky. Nač by měla zamilovaná duše myslet, aby se případně nedostala do existenčních problémů?

S oblibou říkám, že manželství je sázka o polovinu majetku, i když to možná zní příliš krutě. Obecně předmanželskou smlouvu je dobré uzavřít především tam, kde jeden ze snouben-

ců vlastní významný majetek, má výrazně vyšší příjmy, nebo naopak závazky či rizika. A nemusí to skutečně být o konci zamilovanosti nebo neshodě partnerů, možná ještě lepším důvodem může být případ, kdy jeden ze snoubenců má blíže k rizikům, např. když podniká, jak už bylo zmíněno. Důležité je si však uvědomit, že do společného jmění manželů spadá majetek, který nabyt jeden z manželů nebo na- byli oba manželé společně za trvání manželství. To, co jste vlastnila již před uzavřením manželství, zůstane výlučně ve vašem vlastnictví (např. nemovitosti). Je všeobecně zná- mé, že výnosy takové věci, tedy např. nájemné z výlučně vlastněné nemovitosti obecně spa- dají do SJM. Není však již tak jasné, co se sta- ne s výtěžkem prodeje takové věci. Existují to- tiž výkladové nejistoty ohledně toho, zda příjem z prodeje takové výlučně vlastněné ne- movitosti spadá do SJM, nebo jde o výlučné peníze toho z manželů, který takovou nemovi- tost vlastnil a prodal. To je jen další z důvodů, proč předmanželskou smlouvu uzavřít.

Předmanželská smlouva může v takovém případě ledacos vyřešit a naznačit určité jistoty oběma stranám. V čem především?

Dá jim určitou jistotu. Ale správné vyřešení problematiky související s úpravou společného jmění manželů není jednoduché, a mnoho pá- rů tak neřeší právní ochranu majetku dosta- tečně. Velmi často se stává, že snoubenci ne- mají představu, co jim režim společného jmění manželů přinese a že existuje možnost, jak se jeho automatickému vzniku vyhnout. Zájemci pak mnohdy očekávají větší ochranu, než kterou jim současná právní úprava posky- tuje. Tento problém se pak obvykle ukáže v případech, kdy se jeden z manželů dostane do dluhů a exekucí je ohrožen i majetek ve vý- lučném vlastnictví druhého manžela. Dobré je však myslet i na to, že jeden z manželů může po jistou dobu zůstat v domácnosti, a neza- pomenout tak i na jeho zaopatření. K právní ochraně majetku je tak třeba přistupovat zod- povědně a řešit ji komplexně, není to pouze o předmanželské smlouvě.

Ne každý partner však bere tento instru- ment vstřícně, a i když jde o ostříleného businessmana, v osobní rovině se ho disku- ze na toto téma spíš dotýkají. Co by měl vzít v potaz?

Takzvané předmanželské smlouvy jsou oprav- du často vnímány jako projev nedůvěry mezi

partnery. Přitom jsou jedním z vhodných nástrojů uspořádání majetkových vztahů, který může pomoci ochránit majetek obou stran zejména v případě podnikání, tam to považují za naprosto klíčové. Smlouva by však vždy měla být spravedlivá pro obě strany a obě strany by si měly být dobře vědomy, co pro ně taková smlouva znamená. Uvidíme, jak s názorem na tyto smlouvy a jejich účinek na právní ochranu majetku zahýbe současná pandemie a dopady omezení podnikání.

Kdo o předmanželské smlouvě přemýšlí více – muži, nebo ženy? Mladší, či starší budoucí páry?

Obecně stále roste podíl párů, který při vstupu do manželství toto řeší, už je jich asi pětina. Samozřejmě vždy to řeší ti, kdo už mají nějakou negativní zkušenost z minulosti, ale pozorují, že zájem roste napříč všemi věkovými skupinami. Obecně si myslím, že se snižuje věk, kdy jsou lidé ve svém podnikání úspěšní. Nejdřív se tak stávají úspěšnými podnikateli, a teprve pak až uvažují o manželství. Jde o opačný trend než v minulosti, kdy manželé často své podnikání budovali společně. Proto očekávám, že se brzy zvýší poptávka po předmanželských smlouvách právě z této skupiny, řekněme úspěšné podnikajících třicátníků.

Jak se týká předmanželská smlouva dětí partnerů? Těch, které si přivádí každý do svazku z dřívějšího vztahu, a těch, které se v novém svazku narodí?

Samotná předmanželská smlouva se jich nikak přímo dotýkat nemusí, naopak může rodinu ochránit třeba před již zmíněným negativním dopadem podnikání. Na děti pak má především dopad smrt rodičů a následné dědění. K zodpovědné právní ochraně majetku pak patří i včasné pořízení správně nastavené závěti, která by měla co nejvíce omezit budoucí spory dědiců, a případně nezapočtenout i na nesezdaného partnera zemřelého, se kterým žil dlouhodobě ve společné domácnosti.

Mám-li uzavřenou předmanželskou smlouvu a zemřu, jak a kdo bude nakládat s finančními prostředky na mém osobním účtu? Komu připadnou?

V tomto by záleželo, zda by to i toto řešila předmanželská smlouva. Obecně během dědického řízení dochází k zablokování účtu zemřelé osoby. Nejsou tak výjimečné případy, kdy se pozůstalá manželka nemůže dostat k penězům na účtu, které s manželem roky strádali a které jsou součástí jejich společného jmění manželů. Peníze na účtu se pak stávají součástí pozůstalosti a jsou řešeny v rámci dědického řízení, ve kterém jsou určeni dědici.

Co když jeden z manželů pořídí závěť, ale opustí tento svět, a v závěti budou vyjádřena přání, která jsou v rozporu s ustanoveními předmanželské smlouvy? Například: vlastní firmu, která prosperuje, podle předmanželské smlouvy po mém skonu připadne mým dětem, které přišly na svět dříve, než jsem se podruhé vdala, a jejich otcem je bývalý manžel. Jenže já s potomky moc nevycházím a v závěti píši, že by firmu měla převzít moje kamarádka, navíc při sepisování závěti jsem na předmanželskou smlouvu úplně zapomněla...

Předmanželská smlouva řeší rozdělení majetku i závazků v průběhu manželství a při jeho ukončení za života, v případě smrti vše řeší dědické právo, popř. existující závět. V ní má zůstavitel značnou volnost pořídit se svým majetkem čistě dle své vlastní vůle – například odkázat pozůstalým konkrétní věci z pozůstalosti. Také může ukládat příkazy či stanovit podmínky pro dědění, čímž se ještě více posiluje význam jeho vůle a přání i po jeho smrti. Je ale třeba myslet na to, že ze zákona existují tzv. nepominutelní dědici, kterými jsou děti. Jde o dědice, kteří mají vždy dostat zákonem stanovený povinný díl. Ten je minimálně tři čtvrtiny ze zákonného dědického podílu u nezletilých a jedna čtvrtina u zletilých dětí. A pokud závět neexistuje, bude pozůstalost rozdělena podle zákonných pravidel dědické posloupnosti. Zákon v těchto pravidlech sta-

noví, jaké osoby a jakým způsobem si rozdělí pozůstalost. Principem jsou tzv. dědické třídy a dělení pozůstalosti na poměrné části. V takovém případě ale zůstavitel neprojeví svou pravou vůli, a zvyšuje se tak riziko sporů mezi dědici. Kvůli nim pak velmi často dochází až k ohrožení majetkové situace pozůstalých osob – partnera, dětí, rodičů nebo sourozenců. A zpravidla vždy dochází k narušení jejich vzájemných vztahů. Mimo jiné hrozí prodloužení dědického řízení například v případě, kdy bude nutné vypátrat zůstavitelovy potomky z předchozích vztahů. Tyto průtahy mohou zbytečně blokovat správu a užívání majetku a ohrožovat živobytí pozůstalého partnera či nezletilých dětí, takže z mého pohledu je existence závěti velmi důležitá.

Ovlivní majetkové vztahy okolnost, když jeden z manželů, podnikatel, spáchá sebevraždu?

Z pohledu dědického práva nerozlišujeme, jak nastala smrt, tedy je smrt jako smrt. Nejčastější případ, kdy zákon nějakým způsobem reflektuje sebevraždu, je zákonná výluka ze životního pojištění. Pojišťovna pak není povinna poskytnout pojistné plnění v případě sebevraždy pojištěného, pokud pojištění trvalo méně než dva roky předcházející sebevraždě.

Dá se předmanželská smlouva měnit během svazku manželského?

Ideální je, aby se na uzavření smlouvy snoubenci dohodli ještě před svatbou, vznik společného jmění manželů tak totiž vyloučí. Zúžit či oddělit společné jmění je však možné i za trvání manželství, stejně jako případné změny a úpravy. Je třeba ale myslet na to, že smlouva musí mít formu veřejné listiny – notářského zápisu. A dále důrazně doporučuji nechat smlouvu zapsat do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu vedeného Notářskou komorou České republiky. Tím zajistíte účinnost této smlouvy i vůči všem třetím osobám např. vůči věřitelům jednoho z manželů.

za odpovědi poděkovala Eva Brixí

Jsou roztleskávači a jsou nasírači

Že bych si měla dávat pozor na jazyk? Ani náhodou. Asi tušíte, že mě někdo pořádně vytočil. Nemýlíte se. Jsem rozparáděná jako vatra před pálením čarodějnic. Ptám se sama sebe, proč jsou mezi námi ti, kteří namísto komunikace, jejímž prostřednictvím by z ostatních v týmu

dostali to pravé ořechové, své podřízené dokážou jen naštvat. Proč nevyužívají potenciál lidí tak, aby firma získala od loajality až po výkon? Proč dupou po tom, co ještě ani nevzniklo? Nemusí se ze dne na den stát vítanými roztleskávači a společníky. Jen by mohli zkusit, jak funguje návod na lepší život. Co dáváš, to dostáváš. Je to fakt tak těžké? Povznést se nad problémy a překlomit je třeba v dobré skutky? **Eva Brixí, šéfredaktorka**

čtěte s námi

Energokarta od Axigonu

V loňském roce v Česku výrazně přibýlo elektromobilů i dobíjecích stanic. Nákupní aliance Axigon proto firmám a podnikatelům nově poskytuje takzvanou Energokartu, která je akceptována u předních sítí veřejných nabíjecích stanic u nás. Jde o stanice provozované společností ČEZ, PRE a E.ON, které pokrývají více než 70 % rychle rostoucí sítě. Energokarta nahrazuje několik čipů pro dobíjení u různých provozovatelů, šetří náklady i administrativu. Nákupní aliance Axigon, která se zaměřuje na služby spojené s provozem firemních vozidel, rozšiřuje portfolio svých služeb právě v segmentu elektromobility. „Zahájili jsme spolupráci se Skupinou ČEZ, která provozuje největší síť veřejných dobíjecích stanic, a současně i s Pražskou energetikou a společností E.ON Energie. Dohromady jde o více než 70 % dobíjecích stanic po celé České republice,“ řekl Damir Duraković, generální ředitel nákupní aliance Axigon. „Firma nebo živnostník nemusí podepisovat dílčí smlouvy s jednotlivými provozovateli. V případě zájmu získá zdarma jedinou Energokartu, která je akceptována ve všech zmíněných sítích. Není tak nutné disponovat několika různými čipy pro odběr energie od každého dodavatele zvlášť, jak bylo dosud obvyklé,“ dodal s tím, že v průběhu letošního roku se počítá s rozšířením akceptační sítě Energokarty o dobíjecí stanice společnosti innogy Energo. (tz)

partneři www.freshtime.cz

www.uzeninybeta.cz

www.aquapalacehotel.cz

Prosperita Fresh Time

vychází jako příloha časopisu Prosperita, ročník 10, květen 2021

Vydává RIX, s. r. o., Ocelářská 2274/1, 190 00 Praha 9

Šéfredaktorka: PhDr. Eva Brixí-Šimková

e-mail: brixii@iprosperita.cz, mobil: 602 618 008

Šéfredaktor www.freshtime.cz: Martin Šimek,

e-mail: martin@iprosperita.cz, mobil: 606 615 609

Redakční tým: Pavel Kačer, Jiří Novotný, Kateřina Šimková

Grafický design: Michal Schneidewind

Korektury: Mgr. Pavla Rožníčková

Tisk: Triangl, a.s., www.trianglprint.cz

Distribuce: 5 P Agency, spol. s r. o.

Placené textové materiály jsou označené grafickým symbolem

www.freshtime.cz

Internetový marketing: Media Know, www.mediaknow.net

Firmy by měly lidem platit za využití jejich dat, myslí si polovina Čechů

Získávání a využívání osobních dat uživatelů je ožehavým tématem diskuzí ve všech částech světa. Jen třetina uživatelů internetu napříč Evropou například věří, že společnosti budou s jejich daty zacházet zodpovědně. Ani Češi nejsou výjimkou – společností důvěřuje čtvrtina. Za určitých okolností přitom nemají spotřebitelé s poskytováním dat takový problém, jsou-li za svou sdílenost náležitě odměněni. Odměny by podle nich měly být zejména finanční, pro tento typ kompenzace se vyslovilo 61 % Evropanů. V Česku je, z hlediska evropského průměru, podpora pro finanční odměňování nejnižší, přesto dosahuje 50 %. Ukazuje to mezinárodní průzkum skupiny EOS, který se zabýval hodnotou dat spotřebitelů.

Znalost hodnoty osobních údajů

Podle tří čtvrtin (68 %) Evropanů si většina uživatelů není vědoma finanční hodnoty svých osobních údajů. Češi nejsou výjimkou, s tímto tvrzením souhlasí 65 % z nich. „Data, zejména ta osobní, jsou cennou komoditou. Například v inkašních oblastech může sdílení dat lidem ušetřit další výdaje. Čím obsáhlejší data máme, tím individuálnější se můžeme věnovat konkrétní situaci dlužníka a lépe mu pomoci,“ komentoval Vladimír Vachel, jednatel společnosti EOS KSI. Byť spotřebitelé ohledně finanční hodnoty svých dat spíše tápou, chtějí být za jejich další použití finančně odměňováni. V Evropě je pro finanční kompenzace za využití dat společnostmi 61 % respondentů. Nejvýraznější podporu jim vyslovili Chorvaté, nejslabší naopak Francouzi a právě Češi. Obecně však převládá nevole spotřebitelů vědomě sdílet svá data za nějakou formu náhrady, ať už jde o slevu, či nadstandardní služby. V Česku je tomu nakloněna sotva čtvrtina (24 %) dotázaných, což je s náskokem nejméně v Evropě.

Anonymita a důvěra

Důvěru ve společnosti, že budou zodpovědně nakládat s osobními daty, má jen třetina Evropanů. Češi (25 %) patří v tomto směru, opět spolu s Francouzi (18 %), k nejméně důvěřivým národům. Nejdůvěřivější jsou naopak Makedonci (47 %) a Slováci (46 %). „Je překvapivé, že Slováci jsou o tolik důvěřivější vůči společnostem než lidé u nás. Může to plynout z předchozí negativní zkušenosti s nakládáním s jejich daty, která je v Česku horší,“ vysvětlil Vladimír Vachel. Téměř třetina (28 %) Čechů v průzkumu uvedla, že toleruje anonymní využití dat společnostmi. „V praxi se rozlišuje správa osobních dat a výstupy z anonymizovaných dat. Užití anonymizovaných dat zákon nijak neomezuje, taková data jsou například zdrojem pro vytváření naší každoroční statistiky schopnosti Čechů splácet své závazky,“ dodal.

EOS KSI Česká republika, s.r.o., je součástí nadnárodní sítě 50 společností působících ve více než 25 zemích, které se specializují na finanční služby a všechny aspekty vymáhání pohledávek. Skupina EOS byla založena v roce 1974. EOS je spolehlivý partner, známý nejvyšší úrovní služeb. Své finance společnosti do péče svěrují významné banky, pojišťovny, leasingové společnosti a poskytovatelé spotřebitelských úvěrů, ale také firmy z oblasti telekomunikací, velkoobchodu a maloobchodu. Centrála skupiny se nachází v německém Hamburku. Kromě Německa je skupina EOS přímo zastoupena v Belgii, Bosně a Hercegovině, Bulharsku, Černé Hoře, České republice, Dánsku, Francii, Chorvatsku, Irsku, Kanadě, Maďarsku, Makedonii, Nizozemí, Polsku, Rakousku, Rumunsku, Rusku, Řecku, Slovensku, Slovinsku, Spojených státech, Srbsku, Španělsku, Švýcarsku, a ve Velké Británii. A nepřímě pak v dalších 150 zemích světa. (tz)

kresba Pixabay

Pražská burza slaví 150 let

Parquet v původní budově burzy

Letos v dubnu uplyne kulatých 150 let od zahájení obchodování s cennými papíry na burze v Praze. Vůbec první akcie změnily majitele 17. dubna 1871. Obchodování bylo bohužel přerušeno světovými válkami a obdobím druhé poloviny 20. století.

V dobách rakousko-uherské monarchie neměli Češi na různých ustláno a také založení národní burzy pro cenné papíry si museli těžce vybojovat. Všechny překážky se podařilo zdolat zejména díky nadšencům vedeným uznávaným velkoobchodníkem s cukrem a finančníkem Aloisem Olivou. Poprvé se v Praze obchodovalo v dubnu 1871, nicméně k současné Burze cenných papírů Praha sídlící v proskleném paláci v Rybné ulici vedla ještě nečekaně trnitá cesta.

Na samém začátku v roce 1871 bylo nutné dát dohromady kapitál a učinit nezbytné právní kroky. Na provoz burzy se složilo 402 osob a firem, a to od pojišťoven přes cukrovary až po kvarteto provozovatelů železnic. Celkem se sešlo úctyhodných 29 870 zlatých. Místem první valné hromady byl dům s tehdejšími číslem 990 v ulici Na Příkopě. Premiérové obchodování na „Pražské burze na zboží a cenné papíry“, jak zněl dobový název, se odehrálo 17. dubna 1871 v čase 11.30 až 13.00. S nadšátkou lze říct, že čeští burziáni byli tak lační po obchodování, že zapomněli i na oběd. Burza od počátku obchodovala cenné papíry a různé komodity. Časy to byly velmi živé, turbulentní a plné nejistoty, stejně jako situace v tehdejší rozpadající se rakousko-uherské monarchii. Skutečně úspěšné období přišlo až

po skončení první světové války a vzniku samostatného Československa v roce 1918. Už před válkou byla sice Praha hlavním střediskem celého Rakouska-Uherska pro obchodování s cukrem, ale vzpruhu a vážnost přinesl až vznik První republiky. Tehdy se pražská burza začala těšit silné podpory ze strany státu a politických představitelů, zejména československého ministra financí Aloise Rašína, jehož opatření stabilizovala a upevnila hospodářství. Tím mohly být i majetkové účasti československých akciových společností vykoupeny ze zahraničí, zejména z Vídně, a převedeny do Československé republiky. Nastal obchodní boom a potřeba založení „Pražské sčítovací banky“, která obchody vypořádávala. V meziválečném období Praha předčila i o sto let starší burzu vídeňskou.

Během své předválečné historie se burza nacházela celkem na sedmi adresách, jenže ani jednu z nemovitostí burza přímo nevlastnila. Vlastní prostory burza nakonec získala až v roce 1938, kdy byla dostavěna budova na tehdejší Hooverově třídě, místě současné nové budovy Národního muzea. Architektem burzovního sídla byl Jaroslava Rössler a jen pozemek, na kterém bylo sídlo vystavěno, stál přes osm milionů korun. Na burze se však obchodovalo pouze rok. Po obsazení Československa hitlerovským Německem v březnu 1939 byla činnost burzy postupně utlumována a zastavena. Nikdo tehdy nemohl tušit, že návrat zabere dlouhé desítky let.

Provoz pražské burzy vážně poznamenaly několikráté výpadky během dvou ničivých světových válek 20. století. Vůbec největší ránu ale přinesl komunistický státní převrat v únoru 1948 a připojení Československa k sovětskému mocenskému bloku. Tehdejší komunis-

Původní budova burzy

tická vláda zcela eliminovala soukromé podnikání a tržní principy ve prospěch centrálního plánování a státního vlastnictví. Obchodování na burze bylo totalitní mocí vykreslováno jako symbol zkaženosti a pokleslosti Západu, a nemělo tedy šanci. Rozhodnutím Ministerstva financí Československé republiky z dubna 1948 bylo nařazeno, aby pražská burza pro zboží a cenné papíry byla trvale uzavřena, a její majetek zlikvidován a rozprodán. Naděje na obnovení obchodování přišla až se svržením komunizmu na podzim 1989 a návratem k demokracii a svobodě. Přesto trvalo ještě několik dalších let, než se burzu podařilo vzkřísit. A symbolicky se měsícem obnovení činnosti stal opět duben. Burza cenných papírů Praha první obchodovala v gotických prostorách v ulici na Můstku 6. dubna 1993. Stalo se tak i díky podpoře francouzské vlády a za pomoci lidí z burzy v Lyonu. Tradiční zvonění zaznělo na oslavu prvního novodobého obchodování ve 13 hodin 12 minut. Majitele změnilo sedm emisí v objemu dva milióny korun.

Dnes je burza největším a nejstarším organizátorem trhu s cennými papíry v České republice. Spolupracuje s vídeňskou burzou cenných papírů, svým majoritním akcionářem. Od poloviny 90. let se burza kontinuálně rozvíjí. Obchoduje akcie českých i zahraničních firem, státní i podnikové dluhopisy, fondy a strukturované cenné papíry. Na trhu jsou globální společnosti, velké bankovní korporace, zavedené tuzemské průmyslové značky i začínající firmy. Od roku 2007, kdy byla založena PXE – Power Exchange Central Europe, se na pražské burze obchoduje i s energiemi, konkrétně s elektřinou a plynem. V roce 2017 burza otevřela trh START určený menším a středním firmám.

(tz)

radost & energii^{z hor} z vody

Krkonošské kopce,
krásná krajina s jezerem
i naše hotely
tu pro vás zůstávají ...

★★★★
HOTEL HORIZONT
PEC POD SNĚŽKOU

+420 499 861 111
www.hotelhorizont.cz

★★★★
HOTEL PORT
MÁCHOVO JEZERO

+420 487 809 711
www.hotelport.cz